

**ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR
OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI**

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

Nr. 216 din 28 Octombrie 2015

Către **AVOCATUL POPORULUI**

Organizațiile semnatare vă adresează CEREREA ca, în temeiul art. 13 al. 1 lit. f din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, constatând existența temeiurilor de fapt și de drept,

să sesizați **Curtea Constituțională** cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență nr. 43/2015 privind unele măsuri pentru asigurarea mijloacelor de transport destinate activității de curierat a materialelor clasificate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, **întrucât adoptarea acesteia s-a făcut cu încălcarea art. 115 al. 4 din Constituție, respectiv în lipsa unei situații extraordinare** care să justifice înlocuirea Parlamentului, ca putere legiuitoare, de către Guvern (putere executivă).

MOTIVELE CERERII SUNT URMĂTOARELE:

1. În ziua imediat următoare accidentului tragic din seara de 20 octombrie 2015, în care și-a pierdut viața un polițist pe motocicletă care însoțea o coloană oficială organizată pentru ministrul de interne, accident ce a pus în discuție și problema dacă respectivul ministru avea sau nu dreptul legal la coloană oficială, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență (OUG) nr. 43/2015, care include șefii de partid în sfera persoanelor care pot beneficia de o coloană oficială și care instituie regula gratuității protecției SPP pentru orice beneficiar (până acum, protecția SPP pentru cei care nu erau demnitari în funcție putea fi acordată doar contra cost, nu gratis).

Guvernul nu a justificat sub nicio formă urgența modificării în acest sens a Legii nr. 191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază.

De altfel, modificarea Legii nr. 191/1998 a fost strecurată printre modificările aduse altor legi prin OUG nr. 43/2015 și a fost prevăzută în finalul ordonanței, mai precis în art. 4. Nu este singurul caz în care se amestecă în aceeași OUG modificări ale mai multor legi, multe fără legătură între ele. Pot sta ca exemplu, în acest sens, OUG nr. 2/2015 și nr.

41/2015 (și în legătura cu acestea, Avocatului Poporului i-au fost adresate cereri pentru sesizarea Curtii Constituționale).

În nota de fundamentare a OUG nr. 43/2015, se menționează că modificarea Legii nr. 191/1998 este necesară “... luând în considerare necesitatea asigurării protecției speciale a unor persoane care nu au funcții de demnitate publică, dar care participă la luarea unor decizii de importanță deosebită pentru activitatea statului, stabilesc realizarea unor strategii, direcții de acțiune, influențează adoptarea unor decizii și se deplasează în locuri și medii cu un anumit grad de risc” Guvernul nu justifică, însă, de ce această modificare a legii, pe care o consideră ca necesară, este și urgentă, adică de ce nu se poate dispune pe calea normală, a unei legi de modificare a Legii nr. 191/1998.

De asemenea, în nota de fundamentare nu se justifică nici de ce este necesar și, mai ales, nici de ce este urgentă modificarea legii prin eliminarea obligației persoanelor, altele decât demnitarii în funcție, care solicită protecția SPP-ului, de a plăti costul măsurilor de protecție.

Este adevărat, în nota de fundamentare se invocă, pentru a încerca să se justifice adoptarea OUG nr. 43/2015, necesitatea respectării unor norme și proceduri NATO. Dar, cel puțin în privința art. 4 al OUG nr. 43/2015 (modificarea legii SPP-ului), această justificare, în care se invocă NATO, nu are nicio legătură cu urgența unei intervenții legislative prin care se extinde la șefii partidelor categoria celor protejați de SPP și prin care serviciile SPP devin gratuite pentru orice solicitant/beneficiar.

Chiar dacă sărbătorile de iarnă se apropie, “cadourile” pe care SPP-ul vrea să le facă, din banii publici care tocmai i-au suplimentat bugetul, tuturor clienților săi, trebuie să urmeze calea constituțională a legiferării de către Parlament, iar nu calea unei ordonanțe de urgență, prin care Guvernul se substituie Parlamentului.

Potrivit art. 115 al. 4 din Constituție, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

Întrucât, în lipsa unei definiții legale, sintagma “**situații extraordinare**” nu are un alt înțeles decât cel din limbajul comun (menționat în DEX), se poate trage concluzia că o ordonanță de urgență poate fi adoptată numai în situații:

- cu totul deosebite, care ies din comun
- neobișnuite, nemaipomenite, formidabile, excepționale

De asemenea, înțelesul termenului “**urgență**”, care se referă la o condiție esențială pentru adoptarea unei astfel de ordonanțe, este tot cel din limbajul comun, respectiv:

- care necesită o rezolvare imediată, care nu poate fi amânat

În speță, motivele prezentate pentru a justifica adoptarea OUG nr. 43/2015 privesc, cel mult, **oportunitatea** unei reglementări cu putere de lege, dar nu pot duce la concluzia că există o situație **extraordinară**, care să justifice o intervenție de **urgență** a Guvernului, ca organ legiuitor, prin adoptarea unei ordonanțe de urgență.

În astfel de situații, Guvernul poate iniția un proiect de lege și poate solicita Parlamentului (adevărată autoritate legiuitoare, potrivit Constituției) să dezbată și să adopte proiectul, eventual într-o procedură de urgență prevăzută de reglementările parlamentare.

Deci, dacă se dorește o anumită celeritate în adoptarea de acte normative cu putere de lege, dar nu există o situație cu adevărat extraordinară (ieșită din comun), Guvernul nu poate emite ordonanțe de urgență, ci poate doar sesiza Parlamentul cu un proiect de lege și poate solicita dezbateră și adoptarea sa în procedură de urgență.

2. Atunci când veți analiza dacă există suficiente temeiuri pentru a sesiza Curtea Constituțională, vă solicităm să aveți în vedere și pericolul pentru o societate democratică reprezentat de tendința de încălcare de către Guvern, indiferent de compoziția sa și de perioada în care a funcționat, a prevederilor art. 115 al. 4 din Constituție, **prin transformarea ordonanței de urgență dintr-o cale extraordinară și, de aceea, extrem de rară, de legiferare, într-un mijloc obișnuit, comun și frecvent** prin care, practic, Parlamentul este înlocuit de Guvern în exercitarea funcției de legiuitor.

Astfel, după revizuirea Constituției din 2003, guvernele care s-au succedat au emis în **ultimii 11 ani** (2004 - 2014) un număr total de **1.547 ordonanțe de urgență**, în medie 141 ordonanțe de urgență pe an, sau **una la 60 de ore** (!), după cum urmează:

-2004 – 142 ordonanțe de urgență
-2005 - 210
-2006 - 138
-2007 - 157
-2008 - 228
-2009 - 111
-2010 - 131
-2011 - 125
-2012 - 96
-2013 - 115
-2014 - 94

Rezultă că **în România, în ultimii 11 ani, statul s-a aflat în situații extraordinare, neobișnuite, ieșite din comun, din 3 în 3 zile (mai precis, din 2,5 zile în 2,5 zile, adică din 60 de ore în 60 de ore)**, iar fiecare dintre aceste situații extraordinare (nepercepute decât de către Guvern, probabil în baza unui simț special) au generat câte o ordonanță de urgență.

Este în mod evident neverosimil ca statul român, stat democratic și membru al Uniunii Europene, a întâmpinat din 60 de ore în 60 de ore, în ultimii 11 ani, situații excepționale, extraordinare, care i-au permis Guvernului ca, tot din **din 60 de ore în 60 de ore**, să ia locul Parlamentului și să legifereze prin ordonanțe de urgență.

Singura explicație logică a abundenței de ordonanțe de urgență este că nici Parlamentul, nici Avocatul Poporului și nici Curtea Constituțională nu au acordat atenția cuvenită verificării îndeplinirii condiției existenței situației extraordinare care să justifice adoptarea unei ordonanțe de urgență. Practic, autoritățile publice au ignorat și, astfel, au lăsat fără aplicare textul art. 115 al. 4 din Constituție, al cărui rost era și este de a limita excesul de zel al Guvernului în emiterea de ordonanțe de urgență.

Urgența nu trebuie identificată cu nerăbdarea Guvernului de a legifera, pe motiv că Parlamentul e prea lent, ci **trebuie să rezulte dintr-o situație extraordinară verificabilă în mod obiectiv, similară forței majore, care poate fi definită ca un eveniment străin de voința/culpa Guvernului, imprevizibil, invincibil și inevitabil și care, în lipsa unei reglementări imediate, prejudiciază grav interesul public.**

În acest sens, a se vedea pct. 3 și 4 ale **OPINIEI CONCURENTE la Decizia Curții Constituționale nr. 55 din 5 februarie 2014**, publicată în Monitorul Oficial nr.136 din 25 februarie 2014.

În raport de motivele expuse mai sus, **vă solicităm să constatați că există temeuri de fapt și de drept pentru ca, în conformitate cu art. 13 alin. 1 lit.f din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, să sesizați Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență nr. 43/2015** privind unele măsuri pentru asigurarea mijloacelor de transport destinate activității de curierat a materialelor clasificate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 785 din 21 octombrie 2015, **întrucât adoptarea acesteia s-a făcut cu încălcarea art. 115 al. 4 din Constituție, respectiv în lipsa unei situații extraordinare** care să justifice înlocuirea Parlamentului, ca putere legiuitoare, de către Guvern (putere executivă).

De asemenea, vă solicităm să ne comunicați modul de soluționare a prezentei cereri.

Vă mulțumim.

Pentru organizațiile semnatare

Maria-Nicoleta Andreescu
Director executiv, APADOR-CH

Semnatari: organizații membre ale [Rețelei pentru Apărarea Drepturilor Cetățenești](#) :

- Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki – APADOR-CH
- Asociația Națională a Birourilor de Consilere pentru Cetățeni
- Grupul pentru Democrație Participativă Plenum
- Asociația Miliția Spirituală
- Expert Forum
- Centrul de Resurse pentru Participare Publică
- Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale
- Centrul pentru Jurnalism Independent
- Funky Citizens
- Centrul Român pentru Politici Europene
- Asociația pentru Monitorizarea Presei ActiveWatch

Alte organizații semnatare:

- Societatea Academică din România
- Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
- Asociația Romanian Youth Movement for Democracy
- Institutul pentru Politici Publice
- Academia de Advocacy
- Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România
- Asociația DEMNITATE pentru COMUNITATE
- Asociația Pro.Do.Mo
- Centrul Rațiu pentru Democrație și Centrul pentru Resurse Civice
- Liga Studenților Români din Străinătate
- Fundația CAESAR